

Pealinnateataja

Ilmub iga kolmapäeva ja laupäeva hommikul

TOIMETUS JA TALITUS: Tallinnas, Harju tän. nr. 29.
Avatud kl. 9-st kuni kl. 2-ni. Telefon 427-50.
Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts. Trükikoja
telefon 450-44.

TELLIMISE HIND:
Tallinna Majaomanikkude Seltsi liikmeile:
1 aastaks 2,75 kr., 1/2 aastaks 1,40 kr., 3 kuuks 0,75 kr.,
1 kuuks 0,30 krooni koos postikuludega.

Teistele tellijatele:
1 aastaks 4 kr., 1/2 aastaks 2,25 kr., 3 kuuks 1,20 kr.,
1 kuuks 0,45 kr. koos postikuludega.
Kuulutused: kuulutusküljel 5 s., teksti ees 8 s., tekstis
10 senti mm veeru lauses.

Nr. 80 (447)

Laupäeval, 16. oktoobril 1937.

5. aastakäik

Nõmmel on võimalik kruntide tükeldamine

Riigikohus andis selles asjas põhimõttelise seletuse

1936. a. andis Nõmme majaomanik W. O. linnavalitsusele palve, kus palus luba oma finniswara tükeldamiseks. Nõmme linnavalitsus jättis palve tagajärjeta, põhjendades sellega, et Nõmme linn on võetud wabariigi walisuse otsejärele tervishoiu kaitse alla ja wälfeste kruntide loomise tagajärjel kannataks jumitus- ja rawituskohtade heakord ja tervishoid, mille eest hoolitsemine on R. T. nr. 109/110—1925. a. awaldatud jumitus- ja rawituskohtade seaduse alusel pandud linnavalitsusele.

Selle Nõmme linnavalitsuse otsusega ei jäänud majaomanik W. O. rahule ja andis taebuse Tallinna ringkonnakohtule.

Tallinna ringkonnakohtus tuli see asi arutusele ning kohus tühistas linnavalitsuse otsuse, millega jäeti rahuldamata W. O. palve finniswara tükeldamiseks loa andmise asjas, ja asi laadeti linnavalitsusele uueks otsustamiseks. Ringkonnakohtus leidis, et Nõmme linnavalitsusel puudub seaduslik alus W. O. palve rahuldamata jätmiseks, sest ükski Nõmme linnavalitsuse poolt ettepooldatud seadusest ei määra ära tükeldatawate wõi ühendatawate finniswarade minimaalset wõi maksimumaalset suurus, ja samuti ei saa tükeldamisel olla tahtsuse linnaplaan, kuna selle ülesandeks ei ole mitte linnas asuwate finniswarade suurus muutmataks kindlaksmääramine.

Riigikohtule antud rewisjonitaebuses Nõmme linnavalitsus palus tühistada Tallinna ringkonnakohtu otsuse ja asi laadeti uueks otsustamiseks, seletades, et seaduslikus korras kinnitatud linnaplaaniga ja planeerimistawaga olewat kindlaks määratud ehitustrundi suurus ja looduslikud piirid, mispärast linnavalitsuse wõimkonda ei kuulunud W. O. palve rahuldamine, sest

jellega muudetaks linna planeerimistawaga, mis maksma pandud linnawolitogu poolt Linnade ja alewife maaga warustamise seaduse korras.

Nüüd tuli see asi riigikohtus arutusele ning kohus asus järgmistele seisukohtadele: Ringkonnakohtus on diefti seletanud, et ükski Nõmme linnavalitsuse poolt ettepooldatud seadusest ei teela Nõmme linna piirides asuwate finniswarade tükeldamist ega määra tükeldatawate wõi ühendatawate finniswarade minimaalset wõi maksimumaalset suurus, ja et samuti ei wõi tükeldamisele tahtsuseks olla linnaplaan, kuna selle ülesandeks ei ole jugugi mitte linnas asuwate üsikutu finniswarade suurus muutmataks kindlaksmääramine. Ei wääri lugupidamist ka Nõmme linnavalitsuse wäide, et Linnade ja alewife maaga warustamise seaduses ettenähtud korras maksmapandud planeerimistawaga olewat üsikutu üsikutu kindlaks määratud ehitustrundi suurus ja looduslikud piirid. Tähendatud planeerimistawaga ei wõi olla tahtsuseks hiljem üsikutu üsikutu omanduseks läinud kruntide tükeldamisel. „Riigi Teatajas“ nr. 38—1934. a. awaldatud Nõmme linnawolitogu poolt wastuwoetud ja jseministri poolt kinnitatud kindlaksmäärus näeb ette, et Nõmme linna administratiivpiirkonda kuulumaid eramaa-alu wõib tükeldada linnavalitsuse nõusolekul. Tükeldamiseks nõusoleku andmine, nagu ringkonnakohtus diefti seletab, ei wõi oleneda linnavalitsuse näengust. Nõndataua tui Nõmme linnas ei ole maksma pandud tükeldatawate kruntide alammäärasid, ei wõi linnavalitsus teelduda tükeldamiseks loa andmisest, tui tükeldamistawaga wastab teistele seadustele nõuetele.

Ettepooldatud põhjendustel riigikohus otsustas Nõmme linnavalitsuse rewisjonitaebuse jätta tagajärjeta.

A. P.

KAUBANDUSE ÜHISPANK

Tallinnas, Harju 29; telef. 434-68 ja 430-81

Toimetab kõiki
panga
operatsioone

Pangal on tihe koostöö majaomanike ringkondadega Müüb ja ostab oma klientidelt Eesti Hüpoteegipanga pantlehti.

Pank võtab vastu Eesti Hüpoteegipanga oktoobri tähtaja ja teisi maksusid.

Võtab vastu linnamaksusid.

Raadioantennid tulewad kõrvaldada

Wiimastel aastatel on Tallinnas seadud üles suured määral raadio mastantenne, millest kinnitatud majade korstnate külge nii, et need on nähtavad tänavatelt ja avalikelt plassidelt. Sarnased antennid, eriti tui neid ühe maja katusele on seadud mitu rühma ehitustele ja tänavate üldmujel. Wälistada linnavalitsus jarnaste antennide piisitamist ei jaa, sest antennide ülesseadmisest ei ole waja linnavalit-

juse luba. Wastamaid korraldusi jaaab teha postivalitsus.

Ehituste ja tänavate üldilme rikkumise wältimiseks on linnavalitsusel tarwitus teelata tänawa üldilmet rikfumate raadioantennide ülesseadmisest linna 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ja 8. ehitustrajoonis. Antennide kõrvaldamist tahetakse nõuda ühe tui kolme aasta wälfel, arwates 1. jaanuriist 1938. a.

Igale kodanikule gaasitorbik

Eile pealelõunat andis Kodanliku Ohutusse esindaja jutuwajamise ajakirjanduse esindajale sõjagaaside arengust ja nende wastu wõitlemisest.

Sõjagaase tuntui juba õige laua aastaid tagasi. Napoleonil ajal soowitas teegi leidur wõtta tarwitamisele mürtgaasi, tuid Napoleon hülgas selle ettepaneku ja soowis jätta aujat sõda.

Wahepeal tegid suurriigid ettewalmistusi uute ebutamete gaaside leiutamiseks. Esmatordselt wõtsid gaasi tarwitusele jaksajad maailmasõjas. Alul kloorgaasi ja hiljem Prantsuse piiril, Aporni linnatele juures kohutawama sõjagaasi — üperiidi, mille nimetus on tulefatud mainitud linnast.

Saksajad, tui gaasi esimejed rafendajad sõjategevuses, olid oma sõduritele ka juba murestunud gaasitaifetorbid. Üiilaste wägedele oli see suurets üllatus. Olude sunnil tajutasid nad alul lihsat riidelappi, mis oli immutatud joolalahu ja glütseriiniga.

Peale maailmasõda hakkasid kõik riigid palawituliselt leintama uusi gaase ja ühflasi ka nende wastu taifseabinõusid. Einnades moodustati gaasitaifse rühmi, selle ülesandeks oli gaasitaifse ideede rahwa hulka wiimine.

Koos suurriikidega on hakatud ka meil üha enam tähelepanu pöörama gaasitaifsele.

Tähtsam gaasitaifsewahend on gaasimast, millega lähemas tulewitus püütakse warustada iga kodaniku. Mast on kolmes suuruses ja maksawad nad meil umbes 10 krooni täft. Seni toodi mastid peamiselt Saksamaalt, tuid nüüd on hafanud neid walmistama ka meie arjenal, ja wõrreldes wälismaa omadega päris rahuldamaid. Torbi eht mast peab olema hästi näo lähedal ja mugaw, sest sõjaluforras tuleb

jageli teida tarwitada tui tuus fundi. Kuna torbitus tuleb olla nii pifta aega, siis on Saksamaal walmistatud torbituid, millega wõimaldub üegi telefoniga rääkida.

Torbil on iftagi ainult nõrgemate gaaside wastu, kuna ta jõõbimasele gaasidele, mis tungiwad läbi riide, ei pafu taifse. Selleks tuleb tajutada gaasikindlaid rõiwaid ja tummist jaa-paid ning -kindaid. Sarnane ülitond tuleb maksma ligi 50 krooni.

Peetakse soowitawaks, et majaomanitud muresteksid endile üks wõi tats jarnast ülitonda maja kohta, millega sõjatorral wõimalduks teostada dega-jeerimisfoid.

Kuimõrd suurriigid pühendawad tähelepanu gaasitaifsele, ilmneb juba sellest, et Inglismaa tulufab aastaks gaasitaifse organifeerimiseks kodanike hulgas umbes meie riigi eelarwega wõrdse summa.

Aug. KAPSI & Ko.

Harju tän. 37 (Kuld Löwi vastas) Tel. 466-05

Raadioaparaatide, majapidamis- ja elektritarvete ladu

Öölokaal «ASTORIA»

Telefon 437-00

Igal õhtul

Esineb akrobaatil. tantsijatepaar

Edna Leon ja viinlanna Edith Alexandra originaalstepis.

kabaree muusika tants

Pühapäeval, 17. okt. KELLA-5-TEE ühes eeskavaga

Tapeeti & seinapappi

ostate kõigesoodsamalt
Konstantin Brandes'i
tapeedi kauplusest

26 Tallinnas, Tartu mt. 26
Kõntr. 304-54. Asut. 1910. a.

Äri awatud kella 9—5

Müük suurel ja väikesel arvul

Kõnniteede ehitamise ja korrashoiu kulused ei tuleks weeretada ainult majaomanike kanda

Sinnawalitsuse kawatsele kõnniteede korrashoid linna korraldusjärele võtta pole midagi vastu rääkida. On isegi soovitatud, et meil pealinna kõnniteed omandaksid ühtharilise ilme. Praegu on ühel ja samal tänaval mitmesuguseid kõnniteid: üks majaomanik on teinud selle — ja juuremalt jaolt — niinime-tatud „arstinaatide“ teieid — bi-tumeenist ja folmandad — parafettivi-deft jne.

Suuremates välismaa linnades on kõnniteed ühtharilise ilmeaga, näiteks Ber-liinis on nad fogu linna kohta kõik ühejuguised, kuid sellele vaatamata on nende ehitus ja korrashoid lahendatud mitmeti: ühes linnaosas, ja seda juure-malt jaolt, ehitab kõnniteed linna-walitsus, mõnes ühtselt linnaosas on se-da tohustatud tegema aga majaoma-nitid, kuid iftagi ühtse ehitusviisi jär-gi. Üldine juund on siinapoolne, et kõnniteede ehitus ja korrashoid läheks lin-na kanda.

Meil on majad väitejed, ja kõnni-tee iga maja kohta ei ole piff. Selle ehi-tamine ja korrashoid ei ole tuigi juur-fulu, mure ja waew aga, mis sellega seotud, on palju suurem.

Harilikult üks osustööline ei taha „väiteje ofja“ pärast tulla ja tui ta juba tuleb, siis kirjutab ta riistade toomise ja viimise tulud töö arvele. Ja igaühel käte ei saa kõnniteede üm-berehituse- ja parandustööd ka anda. Samuti on lugu materjali murestemi-sega, sest mida väiksem kvantum, se-da kallim ta tuleb.

Neil kaalutlusil näib õige olevat, et linnawalitsus kõnniteede ehituse ja kor-rashoiu võtaks enese kätte.

Meie naaberlinna — Nõmme linna-walitsus on kõnniteede suhtes oma ma-jaomanikele vastu tulnud. Et kõnni-

teed omaksid ühtharilise ilme, et majaoma-nitid ei oleks muret kõnnitee ehitami-sest farviliise materjali murestemi-sega ja samuti ka osustööliste osimise-ga, siis linnawalitsus teeb seda ise ja kind-la taju eest ruutmeetrit.

Tallinna linnawalitsuse poolt efi-tatud fawas näeme aga, et linnawalit-susel on kawatse kõnniteede tulude kaitseks majaomanikele võtta 8% hin-demaksust. Niisugune kõnniteede ehi-tustulude kate, nagu seda soovib Tallinna linnawalitsus, on taudsel teel

finniswaramaksu tõstmine.

Meil on wägagi turbi kogemusi sellest, kuidas Tallinna on ehitatud ja mis-jugused mead selle juures on tekitanud. Pinn on liiga laiaks paisutatud. Täna-wate ehitus, puhta- ja roistveetorus-titu ja walgustuse ehitus on neelanud juuri summasid ja nende ehituste kor-rashoid nõuab igapäew kulusid.

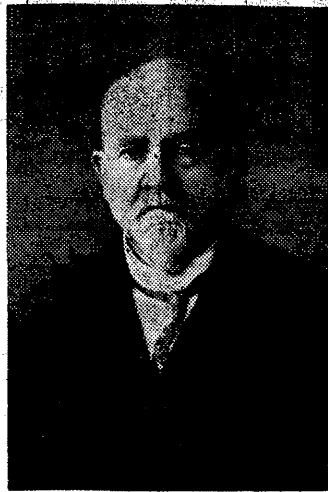
Kui nüüd teostub linnawalitsuse et-tepanet kõnniteede ehituse arvel 8% maksu tõsta, siis on see ebaõige.

Eriti ületõhtune oleks see määrus nende majaomanike suhtes, kes juba oma majade juures on kõnniteed fonda seadnud, sest korrashoiutulud on iftagi väitejed.

Kõnniteid tasutawad kõik linnafoda-nitid ja mitte ainult majaomanitid. Et kõnniteid senini on pidanud ehitama ja korras hoidma majaomanit, siis tuleb seda kirjutada liigagi iganenud seaduste ja jundmääruste arvele.

Mina iftitult arwan, et kõnniteede ehitus ja korrashoid peaks olema linnaomavalitsuse ülesanne ja jummad selleks otstarbeks tuleks võtta linna üldtulude arvele. Kui aga tahetakse jatkata seda iganenud seadust, et majaomanit peab kandma kõnniteede

Peeter Sorgus 75-aastane

Vanema sugupõlve tüsedam esindaja, Tallinna Majaomanikkude Seltsi asutajaliige ning omaaegne seltskonnategelane Peeter Sorgus pühitseb 19. skp. oma 75. juubelisünnipäeva.

Juubilar on sündinud 19. okt. 1862. Mustvee Rajakülas Torma kihelk. Tartu-maal, taluomaniku kaheksalapselise pere viienda liikmena.

Teenistusse astub juubilar esmalt Must-vees Amberg-Fismanni äri, kus ka saavu-tab selli kutse.

Juba 1879. aasta novembrikuus siirdub juubilar Tallinna. 1892. aastal asutab P. Sorgus iseseisva äri, teostades võimalja-vedu Vene suurlinnadesse, hiljem, esimese pioneerina, ka välismaale, eeskätt Saksa-maale ja Taani. Sellel tegevusalal püsib juubilar maailmasõja alguseni, mis katkes-tab tegevuse.

Tallinna asunud, loob ta sidemeid Eesti rahvameestega.

Ta valitakse Eesti Aleksandrikooli komi-teele, mis hangib suuri rahasummasid kooli toetamiseks.

1900. aastal valitakse juubilar ühes teiste väheste eestlastega (J. Ümbli jt.) Tallinna

korrashoiutulud, siis ehit äärmisel ju-hul võiks võtta maksu Nõmme linna eestajul, j. o. ruutmeetrit ja wabal foffuleppel, aga mitte maksude tõrge-damise näol.

J. Saarman.

linnavolikokku. Esimeste eestlastena linna-wolikogus, liituvad nad eestlase kantsiks, kes südiit kaitseb Eesti rahvuse huve. Näi-tekse Saksa teatrile maa-ala määramise pu-hul süruvad nad läbi ka Estonia teatri jaoks maa-ala määramise.

1903. aastast organiseerub juubilar koos teiste eestlastest linnavolinikkudega vali-jaskonda.

Juubilar, kulusid ligi 20 aastat Tallinna linnavolikokku, võtab elavalt osa linna as-jade korraldamisest kätt vast. komisjonide liikmena (majandus-, hindade-, takseeri-mis-, tulumaksu-, tervishoiu-, turukomis-jonid jt.), ja teistest algatustest. Ta on pikemat aega linna vaeslastekohtu liikmes, üle 20 aasta tuletõrjes tegev, linna poolt kohtu- ja tollieksperdikis, kohaliku puhtuse-komisjoni liikmeks jne.

Väsimatu juubilar aitab kaasa ka idee-liste asutuste ellukutsumisele ja nende arendamisele: ta on lastekaitse ellukutsuja, tuletõrje liige, Eesti Põllumeesteseltsi elu-aegne liige, aktiivne „Estonia“ teatrimaja looja, Krediidpanga asutajaliige jne.

Eesti Vabariigi loomispäevil, olles juba kõrges vanaduses, aitab juubilar kaasa kor-ra loomisele ja säilitamisele: ta on Oma-kaitse asutajaliige ja hiljem „Omakaitse veteraanina“ kaitsetööl.

Mitmekülgselt ja kasulikuks osutub juu-bilari elutöö. Tõsise ja ideelise töömehena tegutseb juubilar vaikelt, kuid püsivalt ja tagajärjekalt, jõukohaselt kaasa aidates eestluse edule ja Eesti omariikluse kujun-damisele. Maailmasõja keerises kaotab ta oma varanduse. Vanadus ja hädine tervis sunnivad teda seltskondlikust tegevusest tagasi tõmbuma. Nüüd veedab juubilar vaikelt oma viimaseid elupäevi, kusjuures temale on suureks rahulduseks asjaolu, et ta elutöö on kannud head vilja ja et ta võib vaba Eesti pinnal vaba kodanikuna elada.

—:—

üürniste austus lahtunud majaperemehele

Siljuti toimus Nõmme Jurnuaial majaomanit R. mafus, millest võttis aja rohkesti inimesi. Pargade ajefami-jel arafas tähelepanu ühe väiteje poi-jiteje järelehuud lahtunud majapere-mehele. Ta tähendas pärja ajefamisel: „Armajale, kallile majaomanitule, kes on alati olnud heasüdamlik — eriti aga lastele oma majas.“

Majaomanit!

Eugege ja tellige oma hääle-fandjaf.

IDEE

2.

Ja siis läks mäng ettefawafsetud ra-da. Klaus jutustas oma uuesti por-ree-tellimusest, mind efitleti Swerdrup-ile, minus tärtas äriwaim. Swerdrup, rikka mehena, haaras tohe kirja-tastu järele.

Siis aga juhtus midagi, mida me polnud ette arvestanud.

Swerdrupi käsi ilmus ilma oodatud rahatastuta nähtawale ja ta näole ter-tis tohtumise- ning piinliffusewari.

„Mind on warastatud,“ ütles ta ja silus omal üle lauba. Klaus kõhatas, tui tahats ta midagi ütelda, aga wististi oli see ainult wandefõna, mille ta alla jurus.

„Mul on wäga piinlit,“ ütles pesu-wabritant, wõttes jutufõnga jälle üles, „kuid ma telefoneerin, raamatupidaja on wististi alles kontoris.“

Tema püüdmine oli asjata. Traadi teises ofjas jäi kõik waitjeks.

„Olen rumalas seisundis,“ pöördus Swerdrup minu poole, „ühelt poolt istub minu sõber siin pigis, millest ma ta heameelega wälja aifatsin, teiseft küljest kufufufin ma täna ühe Londoni äriõõbra hotelli õhtufõõõgile ja seijan praegu ainfa pennifagi siin, kuna minu kontor tui fa pangad on juletud.“

Klaus lõifas Swerdrupi selja taga grimasse, tui oletas ta fonna alla fufis-tanud.

Olin nõuta, sest fawafst, mille ma en-dale olin fofastanud, oli rumal juhuf kriipsu läbi fõmmanud. Sellele waata-mata oli mulle aga selge, et pidin pääftma, mis päästa andis, ja nii ma jäiliffafin wõlafufabaja farmi fooni ning ütfefin: „See on muidugi piinlit teile, mu hõrra, palju piinliffum aga hõrra Burgerile, kes nüüd fufuf mus-ta nimefirja.“

„Kas fiin siis midagi enam ei aifa?“ küfif Swerdrup ja haffas waljusti naerma, „fa mitte fseft, mille ma teile annan?“

„See on midagi, mida ma ei arwes-tanud,“ ütlesin wõidufsewafst, sest olin wahapeal meie mängu pidanud taota-fufis.

„Lubage mulle paberit, armas sõ-ber,“ ütles ta Klausile ja wõttis fas-tufst fäitefufulepea.

Swerdrup kirjutas:

Mafste selle fõendi ettenäitajale hõrra Age Sõllufpile wõi tema wõliniffule marta... (fiin peafus fa). „Mulle laenafte te muidugi homjeni faksfada marta? Ma kirjutan siis fofus oma sõõbra fahefaja margaga wiisfada — faheteift funniga 25 profiffenti teenis-tufst! Seda on küll palju, kuid arwes-tades, et pääfen selliffelt wiperufest, olen fõigega päri. Kas kirjutan?“

„Palun,“ fofefefin ma, kuna minus fihafas fada ütfefile wastufufawat fufid-mufst. Ofufustafin fiisti oma ofa lõpuni mängida.

Swerdrup, olles kirjufamiffega wal-mis, ulafas paberit minule ja mina lu-gefin wõrifewa fõega faksfada marta lauale.

Lahtufin kiirelt ja alles frefpil tuli mulle pähe, et meie õngiffemine oli ol-nud loodefufst palju wiljatam. Kuigi mina olin liigfajufwõtfja — mu Sumal, feda oli ju ainult Age Sõlluf, meie fantaafia junnifus.

Teisel päewal läffin wabritu konto-risje. Laefur naeris mu wälja.

„Teie olete langenuid halwa nalja õhufiis, hõrra Sõlluf!“ ütles ta, „see pole hõrra Swerdrupi allfiri — mitte farnadufst!“

„Aga hõrra Swerdrup eile ififfi-tult...“

„Ififfitult... ei, mu hõrra, wõi olife te eile Roomas? Swerdrup nimelt wiibib juba folmandat nädalat Roo-mas.“

„Niiffis petis...“

„Petis waewalt, pigem mõni nalja-hammas! Sest petis oletas püüdnuid õi-

Kurk lõpp

Mad Dur.

Siljuti tohtafin oma head foolifõpra Schufzet.

„Õled ja Gilanowskift lugenud?“ oli tema efimene küsimus.

„Ei.“

„Mees lastis enda maha.“

„Mis, lastis maha? Gilanowskift, Iwan? Tema, kes ta meie klassis oli lõbufaim pois. Seda poleks ma fõesti funagi wõinud ufufda.“

„Ka mina mitte.“

„Iwanil polnud põhjufst millegi üle nurifeda. Ta ifa oli rifas ja pärandas talle fauniffefe warandufe. Tal ei tar-wiffenud funagi rastufstega wõidelda ja fa omas fõitfai menu.“

„Ta lastis enda maha sellepärast, et tal puudus menu.“

„Mis?“

„Lõe siis.“

Schufzet oli fufufst kirja fõmmanud

get allkirja järele aimata, see aga jar-naneb fama waheme minu sefi allkirjaga tui fiil faksfapiga.“

Wihafufus jooftin Klausile juure. Aga fof fseftles jüufut talletest.

Müffiffiffafioon? Ufufumatu! Tema fundmaf Swerdrupi faumaf aega ega olewat funagi fahelnud tema ififfis. Selline pettus olewat ufufumatu!

Seejuures nägin fa fõmblewafst jil-manurfadest, kuidas ta minu, tui oma õhufiis üle ennaft lõbustas. Oleftin wõinud tal hambad fiffe lüüa!

Läffin.

Kui olin parajasti frefpil, hüüdis ta mulle järele, fas ma ei fahaks fiffi weel fõrd mõne teife kallal fõromida. Ma ei wastanud talle fõnagagi. Minu jaoks pole enam Klaus Burgeri maa-ilmas.

(Lõpp.)

ja ulafas selle mulle. Mu käpi wõrifes, alufdes firja lugema. See oli penelt ja puhtalt kirjufatud ja fifaldas järg-mift:

„Armas sõber!“

Olen ofufustanud elufst lahtu-da. Mul pole funagi olnud me-nu! Kuna ma inimestele ainult fõormafis muufufin, on parem, et ma elufst faon. Terwita, wa-lun, minu poolt meie felftfimehi ja sõõpra!

Sinu Iwan.“

„Kuidas wõis ta seda teha?“

„Niipea tui firja jain, jooftin nagu meeletu Iwani fõrtterisje. Jõudfin teenriffst, kes mulle firja oli fõonud, ette. Kui Iwani fuppa afufin, lebas fa põ-randal, püfufst fõrwal. Ta jüda ei fõõ-tanud enam. Waadates fofas ringi fil-mafin laual fäisfirjufatud paberipõõ-naid. Wahapeal oli ilmunud fa Iwani teener. Nõhes oma weremeest furnu-na põrandal lamamas, langes fa laiba peale kummuli ja haffas waljusti nufma.“

Mina lugesin fäisfirjufatud lehti. Nõed olid minule!

Ja seal kirjufas ta, mifs ta elufst lahtus.“

„Mifs siis?“

„See on fataalne fugu. Sa fead, et fa oli inetu, famufst nagu ta ainus õde. Nafste juures polnud tal funagi menu. Ta tegi faffet fuulufada linna parimas lehes. Kõhtamispagafas mää-ras ta fõhufiis. Ofufst läks fa oma noobleimas ülfõnnaas fõffufepifud fõh-fa. Afufudes fõhufufufe, nägi ta enda poolt määrafud laua ääres oma õde ifufumas. Piffemalt aruflemata ifufus fa õe juure ja päris, mifs wiimane oli fulnud female feafamata linna. Siis ufaldas õde female, et tal olewat wäljawaafeid abiefufis ja ta oofab fiin üht hõrrat, feda fa nägewat täna õh-ful efimeft fõrd.“

Iwan ruffas fõju, kirjufas mulle firja ja neeb read, mifs lebasid laual, ja jurmas enda.“

Nii fufufus Iwan Gilanowskift elu.

Kadrioru ehitatakse modernseim maja Eestis

Ehituse juures on läbi viidud kõik viimase aja ehitustehnilised uuendused

Kadrioru läheduses, Roidula tän. 3 walmib neljatorne kivihoone, mis on sõna tõelises mõttes meie elamutuluuri pärl või ehituskunsti tippaavutus. Toome alljärgnevalt mõningaid tähelepanetuid nendest uuendustest, mis selle elamu ehitamisel on püütud läbi viia.

Maja omanikuks on o. ü. „Tarmo“ taasomanik Julius Kermann. Nagu omanik ise tähendab, on ta püüdnud hoone ehitamisel rakendada kõiki oma tähelepanetuid Soome, Rootsi ja Saksa elamutuluuri alalt, milleks ta on teinud wastawaid kutsumisreise. Raskusi on tekkinud ainult tõelisel wilunud ehitustööliste kaadri leidmine. Võpüks on liiski jaabuh wajaalijel arvul twali-fitseeritud ostustööliisi, kes oma üles-andeid on täitnud täie andumuse ja wilumusega. Nii on hoone ka struktuurilt wõimas ja täiuslik.

Praegu on käimas hoone sifemine wiimistlus.

Wäliselt taetakse hoone walge kunsti-graniidiga.

Maja alumine korr.

Maja ehitule ilustab wõimas, täpistitehtud ilustustega massiivne tammeuut. Ühe korrwal, kus tawaliselt meil on nimetaardid ja tellanupud, ajub omapärane seadeldis, mille laudu on loodud telefonühendus ühe juurest korteritega. Siin on iga nimeilidi korrwal wõrestatud awa, tuhu tuleb rääkida joowist, korteriga ühendusse astumiseks.

Wälisult on alalijelt lufustatud. Kui joowite sellelegi kulla minna, siis wastaw seadeldis wõimaldab korterist nupule wajaufades awada teile wälis-utse.

Maja tagatüljel on tats autogaraazi ja nende wahel wäitsem ruum, tuhu wõib paigutada lapseruukrid, jalgratad ja muid wajaalijele emeid, mida ei tohi wiia korterisse.

Keldrikorrwal on tektüüteruum, toja-mehetorteri ja transformatoriruum, kus kõrgepingewool töötatakse ümber madalapingeliselt. Selle ruumi korrwal ajub maja nn. ssentraal-ruum, tuhu on paigutatud iga korteri tohta majandus- ja walgustuswoolu mōōt-jad, et nende kontrollija ei tülifats tarbetult elanikke!

Rogu maja tohta üks wōōi.

Wälisutse tui ka kõigi üldusle awa-miselt on kõigil elanikel üks wōōi. Sel-lega jaab wōōrdselt awada kõiki utfi,

tuid mitte oma naabritorteri utfi, mida wōōimaldab uudne „Abloy“ lufuseadel-dis. Efitu seinas alumisel korrwal on paneel-radiaator. Rogu maja forus-tit, mida on peagu lamapalju tui mõ-neks täitfies, on warjatud seinle fise. Wajaalijelt wajaufatufwad ofad on kõik troomitufd, mis wōōimaldab neid ofi tergelt puhastada ja jaamufada äär-must puhufuses.

Cesruumide pōrandad on taetud tummiga

ja arhitekti poolt taunistatud orna-mentide ja muude ilustustega. Alumise korrwa efitus graniitfufu juures ajub graniitfufusel purftaew. Efitu pōran-dad on taetud tummitatfega.

Korteriid.

Efitust wiib massiivne tamments awarasle korteriefitufuse, mille seinad taetud tropp-olinarwiga. Seintes aju-wad erikapid riitele ja peule ning tohwrifite. Efitust wiib utfi wannitupa, milles ajefseb lai, madal ploff-wann. Wannifoa seinad on taetud walgete tahwelfiuidiga. Alal sei-nal ajefseb tektüüteradiaator, mis taetud portfelanemaliga. Pōrand mef-lahplaatideft. Seebitafufid on warjatufd ajefatud seintefse ja wannist wajaumi-jets on portfelantafepide. Wannifoa on ifegi eriseadeldis, mis on tarwitami-jets ainult naisfite. Wannifoa kōrwal on klojett automaatfufutajaga.

Kōōi on warustatud elektrifilidiga,

milles eraldi ahjud tufpetamifets ja praadimifets. Pliidil on tuus teedu-tohta. Samas läheduses ajefseb nõude-pejemise seadeldis, mis taetud rooste-waba terafega. Kōōgis on alalijelt saa-dawal Joe weji. Tarwifseb ainult teera-ta fraani ja automaatfiet juffib pōō-ningul ajefseb gaafijooendus ning fraanist tuleb mõne sekundiga Joe weji. Sarnane fufseem on mōōeldud selleks, et jaamufada tohtufhoibu wee loojen-damifets wajaufitus kufftes. Pōōningul ajefsebwas gaafimōōtjas pōōleb wäitene tufute, mille tulu on umbes 5 sentfi tuus. Kraanist teeramifet juffib tulu-te, tektifades juure leegi, mis joendab wee mõne sekundiga.

Kōōgi seinad on taetud walge tahwelfiuidiga ja ülewalt olinarwiga wär-witufd. Seinal on ka eriseadeldis, mis näitab teenijale, tuhu fuppa teda wa-jatasse! Kōōgis on peale hariliku tufm-

tapi veel elektrifilmutus-fapp.

Kōōgist wiib utfi utfi teenijafuppa, kus on forumōōbel, mis tuulub kor-teriga ühes wajaufurimifele. Sellega tahab peremees jaamufada puhufst, ning tergendada üürnifite korterite fi-justamifit.

Eluruumi pōrand on

endaftmōōstetawalt partefist. Igas ruu-mis eraldi wentilafifoon. Raadioan-tenn on togu majale ühine ja ühendufed wiidud igasse korterisse. Samuti wōōimaldub ka telefoni paigutamine igasse ruumi. Mōōnedesse tubadesse on rajatud taminad, mis walmistatud Wajaufemma marmorifit. Seda wōōib iga üürnif kuffta oma äranagemifse järele toa hubajufe tōōtmifets, tana üldift soo-just annab iffagi tektüüte.

Wälisutst wiib utfi rōōdule,

tuhu omapärane tōōstetaw wōōrestif wōōimaldab puhastamifets ja klo-pimifets paigufada pesu ja muid ele-meid. Rōōduft wiib hermeetifilist jule-taw awar, glajuurifud awa alumifele korrwale. Siia wōōib heita prahfi ja muid jaffeid, mis forustifu laudu langewab alla hermeetifilisse plett-fassfi, mida wajaufufe korrwal tufhjendataffe.

Pefufōōt ajefseb pōōningul,

tus kõik seadeldifed on mehhanifeeritufd. Pefufepjemine toimub elektrifilul tōō-tawa majinaga, mis ühtlaji ka tuiwa-tab ofse pefemifet pesu. Pefemifuruumi kōrwal on rullimis- ja triifimisruum. Elektriga tōōstaw rull tuiwatab ja rul-lib pesu.

Pōōningul on puufatfega warjatufd forustif, millest ühe laudu juhifatffe fatufjelt tufew wifimawefi hoowile, et rennidega mitte ruffuda maja fasjaadi.

Pefufepjemifet wajaufataw elektrif tar-witab iga üürnif oma lugeja laudu, milleks iga jaots on eraldi lülifaw tang, mida warjawat fassfi ei saa mui-du julgeba, tui peab tangi lufftama endifse ajendifse, millega lülifub elek-ter. See on mōōeldud selleks, et naaber ei jaats fatufada taasüürnifu mōōtjalt woolu, juhul, tui eelmifne pefija unu-fas elektrif waja lülifamata!

Majas on tahetfa korterit,

millest 4 on 3- ja 4 5-toalifed. Pōran-da ruufmeetri hinnats arwab pere-mees Kr. 1.30.

Raubanduse ühispangale waliti uus direktor

Tallinnas ajawa Raubanduse Ühis-panga uueks direktoriks waliti majan-duseadlane Helmut Walgre.

Dir. Walgre on sündinud Tallinnas 1903. aastal. Hariduse jaanud Tallin-na realkoolis ja Tartu ülikooli majan-duseadustonnas.

Dir. Walgre on waremalt töötanud Riigi Põlewiktufstufuses ning 1930. a. alates Tallinna Pinnapangas.

Majaomanike sünnipäewi

Kreemann, Marta	17. okt. 1883. a.
Woolmann, Martin	1889. a.
Willems, Georg	1891. a.
Jams, Johannes	1885. a.
Wasiljew, Peeter	1877. a.
Dolst, Dimitri	1895. a.
Semidor, Eduard	18. okt. 1892. a.
Pormann, Karl	1869. a.
Kofing, Rudolf	1883. a.
Tallinna Majaomanifude Selffi juha-tufe, pidu- ja näitufetoimtonna liige. Kanaaegne majaomanif ja ärimees Tallinnas.	
Attemann, Anna	18. okt. 1870. a.
Zoomann, Mihkel	1877. a.
Hermanfon, Emilie	19. okt. 1868. a.
Paju, Tõnis	1868. a.
Pihlat, Johannes	1873. a.
Lutwert, Hans	1880. a.
Mager, Rudolf	20. okt. 1892. a.
Semidor, Eduard	1892. a.
Kunt, Johan	1883. a.

Kurfufed ehitufse tehnilifsele juhttonnale

Ehitufasjandufe Arendamifse Ühing korraldab ka tänawu Tallinna Rahwa-üikooli juures ehituftehnilifed kurfu-jed ehitufseistrefile ja kümnifile. Kur-fufse tektufus on tuus tuud. Sellega tahetasse meie wastawate ififute tead-mifi täiendada ja tōōsta ehitufjuhtton-na tafet.

20.—23. oktoobrini korraldab Runda fjemendiwabrit Rundas asjafthumita-tuile lühifse kurfufe fjementbetoon-tōō-de teostamifet ja järelwaltwest ehitufse juures.

VANNUT. MAAMÕÖJA

B. Lunin

Vastufōōt kl. 8—6. Dunkri 4—3

TELEFON 429-09

Hooned fundlammufamifsele

Pinnawalifus määras S. Tartu m. 21 ajefsewad, M. Sōerdele tuulufwad hooned lammufamifsele. Selleks anti fahtpäewats 1. aprill 1938. a.

Lammufamifst põhjustawat hoonete halwastaw wälimus ümbrustonnale.

Selffi juhatusle toosolef

Tallinna Majaomanifude Selffi ju-hatufe toosolef toimub esmaspäewal, 18. ftf. tell 6 õhtul Selffi ruumes, Harju tän. 29.

Ehitusalal tegewuses 6478 töolist

Pilk tänawusse tööstusse

Ühes majandufstufjufuuri pidewa paranemifega on waafamata juwefe-joontōōde haripunkti mōōdumifile ja sejoontōōde ulatufe tohtufōōbamifile juurenenuf töōstufsetewōōtete üldarw ja ülefats 1. fepf. m. a. fuu 11,7% ja 1929. a. 77%. Sellest juurfōōstufes (20 ja enam töötajaga etfemōōtad) wastawalt 19,9% ja 44,2% ning tekt-fōōstufes (5—19 töötajaga etfemōōtad) 8,3% ja 97,7%. Rōōbifit etfemōōtete arwu juurenemifega on juurenenuf ka töötajate arw, mis toos arwestufse alla tuulufate ehitufsetewōōtefega oli f. a. 1. fepf. juurfōōstufes 51 101 ja ülefab m. a. sama aja 20,4% ning 1929. a. 56,9%. Ühes tektfōōstufega oli töötajaid 1. fepf. j. a. 59 957 m. a. 50 728 wafu. Kestfōōstufes töötajate arwu tōōs on wastawalt 6,8% ja 88,1%. Seega ülefats töötajate üldarw f. a. 1. fepf. m. a. sama fuu 18,2% ning 1929. a. 60,8%.

Ehitufstōōstufes on tänawu tegewus erafōōdselt elaw. Alma Tee-demifistefiurimi Awalifufude fōōde ofa-tonna tōōlistefa oli 1. fepf. j. a. ehitufe alal tegewufes 6 478 töötajat, mis üle-fab m. a. sama aja fefju 35,9% ja 1929. aasta oma 479,4%. Hoonele ehitamifet alal on juurenemine wōōrreldeft m. a. 42,0% ja wälisehitufste alal 30,3%.

Puu tōōstufes on hoogja ehituf-tegewufe tōōtu tublisti juurenenuf tōō-mahf jaewestifes ja muude puuefemete walmistamifet alal, kus walmistatasse utfi, afnaid jne. Saewestifes tōōfufis töötajate arw 55,4% ja pōōewktifae-wandufis 21,7% ning muude puu-efemete walmistamifet alal 155,2% wōōrreldeft m. a. sama ajaga.

Murdudes ja faewandu-fis ülefats töötajate arw m. a. sama aja fefju 43,8% ja 1929. a. oma 75,3%. Tegewufe laienemine on toi-munud turba- ja pōōewktifōōstufet arwel, kus tegewufe areng näitab jär-jetindlat tōōju. Turbatōōstufes tōōfufis töötajate arw 72,0% ja pōōewktifae-wandufis 42,5%, tana kivi- ja pae-murdudes on töötajate arw wähenenuf 36,2% wōōrreldeft m. a. sama tuuga.

Mineraalide tōōtle-mifet alal on töötajate arw juurem m. a. sama tuuga wōōrreldeft 33,0% ja 1929. a. 52,2%. Nii on töötajate arw fjemendi-, lubja- ja fipfifōōstufes tōōsnuud 14,4%, fawi- ja feraamifatōōstufes 42,3%, klaafifōōstufes 45,5% ja kifiwde tōōtle-mifet alal 4,0%.

Mefallifōōstufes wōōib mär-fida juuremat töötajate arwu tōōju elektrifaparaatide walmistamifet alal —

46,3%, kus hoogfasti edeneb raadio-tōōstuf. Tōōsnuud on veel tōōmahf me-haanifa- ja lufufepatōōtōōdades 45,3% mafinaehitufe alal 20,0 profentfi, laewaehitufe 19,0 profentfi, raudtee-ja trammitōōtōōdades 6,0% ning mitme-fugufte mefallifemete walmistamifet alal 11,0%, tana wäärtmefallide tōōtlemifet alal tuleb aga konfateerida fa-gajiminetuf 6,7% wōōrreldeft m. a. sama ajaga.

Ühes juurenenuf tōōjōōnōōdmifet ja elatusmafufumufe tōōfuga on tōōsnuud ka tōōlistef palgad. R. a. aug. oli tektmine tunniteenifstuf juurfōōstufes meestel 40,4 j. ja naisfel 24,9 ning tektfōōstufes wastawalt 32,8 ja 19,9 j. Tunniteenifstuf on juurfōōstufes meestel 8,9% ja naisfel 6,0% ning tektfōōstufes meestel 4,1% kõrgem tui m. a. famal ajal, tana tektfōōstufet naiste tektmine teenifstuf on ligifaudu wōōrdne m. a. Tōōstufnormide tōōtmi-fega tōōfufis juurfōōstufes meeste tee-nifstufet nimeswäärtuf 1936. a. wōōr-reldes 9% ja 1927—31. a. 10% ning naistef wastawalt 6 ja 10%.

Reaalteenifstuf (teenifstufet ofufjōōd tunniteenifstufet alufel) on tōōsnuud wōōrreldeft m. a. aug., juurfōōstufes meestel tektmifelt 6% ja naistef 3%. Wōōrreldeft eelmifet kõrg-tonjufuuri 1927—31. a. tektmifega on tōōlistef teenifstufet ofufjōōd tōōs meestel ja ka naistef wōōrdselt 14%.

Arktise waimudelaew

Wiis aastat ilma meeskonnata polaarjääs

Tänapäeva „lendaw hollandlane“ „Banchimo“ on taas ilmund!

Ajast, mil inimesed wallutawad meresid, jufustawad meremehed jufte waimudelaewadest. Tuntum ja legendaarsem lugu on „lendaw hollandlane“. Aga tegeliktult pole „lendawat hollandlast“ kunagi olnud. Samuti teame, et mõimjad sõjalaewad, kui nad forð on juba merepõhjas, kunagi enam ei tõuse.

„Banchimo“ ei ole aga mingisugune olematus, waid tõeline laew, waimudelaew. „Banchimo“ oli Ameerika Hudson Bay-Company pealaew. Üheksa torda purjetas ta hääahhilitest lõuna-polaarvöödes.

Sageli tuli „Banchimol“ peatuda kohtades, kus puudus igasugune randumismõimalus, ta ankar ei pääsnud põhjatus mees. Üheksa torda purjetas „Banchimo“ neis tardedawais wete-wäljades, laawutades Jeega refordi, mida keegi pole juutnud ületada.

„Kord piiras meid kolm päewa 400 miili laiune jäämägi“, jufustab meeskond. „Me taotajime kuulmiste alajates raginas, laewa terasere lähides pafju jääforda. Ühel ööl tabas meid otamatult tugew tõuge ja meie ees seijis tõrge jäämägi. Mõõdusime õnnelikult jellest ja pääjime wabasje wette. Laetlime paadi alla, et uurida wigastust, kuid selgus, et meid tõiti hutata-wõim kottupõrge ei olnud tekitanud märkimiswäärseid wigastusi.“

Ühel juulituu esimesel päewal 1931. aastal jõitis „Banchimo“ jälle oma tardedawale polaarreisule. Ta wäljus oma kodujadamast Vancouverist — teele tangesje teadmatusse. Meeskonnal algajid jälle rasted fõöpäewad ja unetud ööd. Seetõõrje reisu sihtis olid Wiktoriamaa lähed, et osta sealsetelt eskimodelt wäärtusliffe nahku. Umbes ühe miljoni dollari wäärtuses nahkade-ga põõrdus „Banchimo“ kodujadama poole.

1. oktoober oli „Banchimo“ elus laatusliffumaid päewi. Age form, mis test-nud mõnda aega, kuhjas laewa ümber ajujääd, muutes edajõõidu wõimatus.

Järjest laewa wana teret pressim jää muutis seijuforra talumatust ja hää-ohhilitust. Kapten Cornwall'i ettepanetult läts meeskond ühe lahjõppi maa-le, mis laewast oli umbes pool miili eemal. Siin ühistes feltides weefis meeskond ligi aasta, kuni järgmine juuwi neid wabastas. Traadita appituf-jele tuli tats lennufitt, wõttes oja meeskonda taaja.

Nowembri lõpul maffis lumetuiß nad lahets päewats feltidesje finni. Ja kui nad wabaneßid, oli

laew kadunud.

13 tuhande tonniue teraslaew oli kadunud ühes ligi miljoni dollari wäärt nahkade koormaga. Kapten, tundes jää jalapärastust, oli kindel, et laew ei-pu-rune ega huttu.

Torm ja ajujääd olid laewa taaja wõ-nud ja wiinud ta teadmatusse tanguß-je. Muiud alustajid kapten ja oja mees-konda jadade kilomeetrite tangußelt laewa õffimist, kuni ühel päewal tuli eskimo ja teatas, et ta on leidnud lae-wa umbes 45 miili eemal endiselt aju-kohast.

Kapten ühes laetjastonnaga jõifis koerajaanidel wälja. See oli tangelas-lit jõit wõidu jumaga, mis ahwardas fõgu ekspeßifilooni igal jammul. Kõrd tahtis neid maffa jääform, tõrd pra-gunes jää õffe nende jalgade all. Kuid nad pääßid juure oja laadungift. Tul-les laewale jäänud resti järele, oli laew

teistfordjelt kadunud.

Esimesel heffel fundus kaptenile ja meeskonnale, kui narrifats neid po-laarndid. Kõit olid kaotanud loofufe näha weel tõrd „Banchimod“, kuni oli teada, et tugewamad polaarlaewad ei pea wastu jää alafijele jurwele üle lahe aasta. Et „Banchimo“ tere oli juur, siis see omatõrda wähen-das taas-nagemise wõimalust.

Seepärast ei ustunud noor koha-lit elanik Leslie Melwin oma fil-mi, kui ta ühel päewal nägi „Banchi-mod“ täies hiilgußes! Ta ei juutnud

aga midagi muud ette wõtta, kui sadu kilomeetreid edasi jõita ja oma näge-mußeß featada teistele elanitele.

Augustis 1932. nägid paljud eskimo „Banchimod“ ajujää jurwel ete-lemas. Üts eskimode feltstond oli läi-nud pardale, et taaja tuua wäärtusli-kumat kaup! Aga see jalapärane wai-mudelaew ja ühe wõimja fundmatu faifsealune ilmutas end uuesti! Kui eskimod tahßid laewalt lahuda, tõu-ßis form ja eskimod etseßid wratiga päewade kaup merel, pääjemata maa-le. Kui form waißus, formajid kottu-nud eskimod üle laewa piirawa aju-jääß jilla, mis oli 75 jalga tõrge, taga-ßi kaldale. Muiud jaffis mihane waim-laewa rahule.

Järgmisel aastal kohtas kuunar „Trader“ uuesti „Banchimod“, kuid muiud oli ta oma polaarmaifjes üßil-duses täeline waimudelaew. Inimes-tega, kes „Traderi“ pardalt läßid „Banchimole“, oli taajas ta keegi nais-terahwas, kes esimeße walge naisena astus waimude laewale, peale jelle eskimise algust. See oli keegi Schoti botaanik, kes uuris polaarmaa faimes-tiftu.

„See oli ehamugaw, eemalefõufarw fülafstait“, ütles too naisterahwas. Laewateß oli awatud. Sealt awanes pift laewa fitemusse, kus lahstites, pu-runenud fastides leidus wäärtusliffe nahku ja muiud esimeid. Sellest fülaf-fuleß fujunes ta wäifene teadusliff maff, kuni siin leidus rohtelt asju, mida eskimod oma laewalwiibimisel sinna olid unustanud. Seda tõugu es-timolastega polnud walgeil warem ol-nud kottupuntid.

Lahtuwa „Traderi“ pardalt awalda-ti arwamust, et „Banchimo“ ei pea enam üle ühe talwe wastu, kuid laew jaffab praegu oma sihtit eskimeßit.

Kõlab muinasjufuna, et alates ok-toobrist 1931. a., mil laewa fiiurimees andis rooli üle fundmatule „waimu-le“, juhib see nii häßti ja õnnestunult laewa mõõda tardedawat polaarmerd!

Draamateatri tats sündmust

„Draamateater“ äsja elus üle kaks sünd-must, laupäewa õhtul Li Lasner pühit-ses oma tegevusjuubelit „Kaameeladama-mis“ ja pühapäewa õhtul oli esitendusel O. Lutsu „Suvi“.

Li Lasner teatavasti on Draamateatri kandvaid jõude, kuid ühtlasi ka selle alus-sambaid — ta on nimelt juba meie teatri-kooli esimesest lennust koos direktori L. Kalmeti, J. Nerepi jt. algusest peale seda noort teatrjt oma õigadel seniseni kannud.

Li Lasner on meie väljapaistvamaid nais-näitlejaid, kellele eriti on õnnestunud õr-naad, tütarlapselikud osad. Mäletame ta esimest suurosa „Improvisatsioonid juunis“ hapra lapsena, või siis „Iiri roosis“ hurma-wa noornaisena. „Kaameeladama-mis“ pe-aosa on aga juba midagi muud, on suurilma daam, millega juubeldades näitleja nagu tohtis lausuda, et tütarlapsest on küpsenud juba naine, kes töötab sellena meie teatril-e uusi kujusid.

Juubeliõhtu mõõdus sooja, tervituste, lilled ja kingitustega.

O. Lutsu „Suvi“ Särevi dramatisee-rituna oma menult üllatuseks ei jäänud maha „Kevade“ omast, kuigi viimase kir-janduslik kuulsus ületab „Suve“ ja kuigi siin peaosas ei mänginud Tootsina kuulsus Mari Möldre, vaid J. Kaljo. Selle menu põhjustasid küll võrdlemisi õnnestunud dramatiseering, siis lavastaja L. Kalmeti õnnelik, vilunud käsi ja lõpuks näitlejate tubli töö, kelledest eriti välja tõusis Liblena Ruut Tarmo.

Tundus, et näitlejate koosseisult või osa-de jaotuselt „Suvi“ on õnnestunud kui „Kevade“, erandiks muidugi Joosep Toots-Mari Möldre, kes ses osas on liht-salt võrratu. See uus Draamateatri lavas-tus leiab kahtlematult laialdelt hulkadelt sooja vstuvõtu. J. P.

Pudemleid

Kui kuulus inglise professor Wilfon omal ajal nimetati kuninganna Vik-toria ihuarsfiks, kirjutas ta ülikooli mustale tahvlile oma õppetava alla:

„Professor Wilfon teatab täesole-waga üliõpilastonnale üldße — ja oma kuulajatele eriti —, et tema on nime-fafud kuninganna auhuarsfiks!“

Kui ta järgmisel päewal mõõdus ülikooli mustast tahvlift, leidis ta oma kirjufufe alt jõnad: „God save the Queen!“ (Sumal faifse kuningannaf!)

Mozari pidi tõrd mafsuamefite arõda üles oma fiffetuleku. Ta fir-jutas fiffetulekute lahtrisse 800 guld-nat, mille ta teenis teisri kammer-komponistina, lahtrisse aga „Erlifi märkmeid“ järgmist: „Palju jelle eest, mida ma loon, wähe jelle eest, mida ma luua wõifsin!“

Kehalised puudumid — õnnistuseks

Inimesed, kes omawad kehafilifi wigu, reageerivad neile kolmel wiifil. Nad fas lahewad ennaft neid tabanud õnne-tufel maha rõhuda ja lähewad põhja. Kui nad on walmistatud kõwemast maferjalift, püüwad nad oma puu-duste wastu wõidelda. On weel kol-mas liif inimeßi, kes pahest oßawad teha woorufe ja kehafiliste wigade abil jõuawad au ja kuulufeni. Teife ni-metatud klasfi kuulus, näifets, wana-aja kuuljamaid kõnemehi Demofthenes. Kuna ta omas nõrka häält ja oli ti-dakeelne, näis olewat kindel, et tema juurim joow — jaada poliitifikamehets ja kõnelejaks — kunagi ei fäitu. Demofthenes aga ei taotanud julgust. Kiwi juus, harjufas ta mererannal, püüdes laineße kohinaß üle farjuda. Mii tugewnes ta hää ja paranes wäl-jarääkimine ning Demoftheneßet fai tõifide aegade juurim kõnemehes.

Tostanini tõus.

Kolmandasse liifi kuulub helimeis-ter Arturo Toscanini. Oma muufika-life farjääri algupäewil ta oli Parma ooperiorfeßtris fsellistiks. Olles lühinä-geline, ta pidi mängides fjugawale üle noofide tumarduma. Et see tema tõõd fubliti segas, õßufas ta oma õfad pähe õppida. Seejuures selgus, et ta omab hiilgawat muufikalift mälu; talle ei walmistanud mingit waewa ooperi

partituure, milles ta taaja mängis, oma mälusje jäädmustada. Ta kõneles jellest ta oma sõpradele. Ühel õhtul haigestus orfeßtrijuhß ja etendus pidi jääma ära, kuni female nii kiireßti ei leitud alendajat. Kolleegid andßid Tostanile nõu wõtta jef õhtul orfeßtri-juhi kohustufjed endale. Tema nõus-tuski, et päästa ettefannet, ja menu oli nii juur, et ooperi juhatus paffus talle dirigendi kofta. Mii wõlgnes Tostanini oma kuulufje eest fänu lühinägelifu-jele.

Silmade päraßi foomifuts.

Tuntud filmitoomif Eddie Rantor oli noorelt wäga õnnetu oma ümmar-gusfe, eßilefungimise filmade üle, mis ta näole andßid rumala ilme ja wal-mistafid talle rastufi teenistufe leid-misel. Kuni õnnelik juhuf tahtis, et ta ühe amatõõrefenduse juure fai en-dale foomilife oja; publiif lõbustas ennaßt tema fulul nii, et ta awastas enefes fündinud foomifu. Sama leißid ta filmiühingud, ja praegu on Eddie, fänu oma ümmargusfele, keerlewate-le filmadele, õßituf filmitäht. Ta ei wahetaks oma filmi, mida ta ennem pidas enda õnnetußets, miljoni dolla-rigi wastu.

Mii näeme, et kehafiljed puudumid inimeßele ei ole igatõrd elus fakistuf-jeßes, neid peab ainult õieti õßfama fäjutada.

Marsjal Gochi aufamba awamine Prantßusmaal.

Sügiseseß terwishoiust

Sätte magamistõa afen wõimalifult ta õõßets lahiti! Mii farastafe ennaß talwe wastu. Raifste fõõja waißaga oma teha, et mitte külmetuda. On wale wiis farastada ennaß õhufeste ajeme-riiefega, fannafades jangarlitult fül-mawärinaid. Ennem olgu fõa tempe-ratuur jahedam.

Kui teie olefe wastumõõliff külmetus-haigusfele, tehke algust wõreßoonfe wõimlemifega! Mis jee on? Külmani-gastufjed fefimad jelleßt, et wõreßõõned ei reageeri küllalt kiirelt temperatuuri muutufsele ja langewad fergesßi hal-wafusßejundisße. Seepärast peab püüd-

ma neid tegevusße ergutada. Parimaßs wahendits on waheldumwannid, wa-heldumalt fülma ja fõõja weega.

Rafufage fuggift piffadets jalufusfäi-fufets ja maffadets wabasje loobusße! Ühine joon tõigi faja-aastafets elanute juures on, et nad tõif on olnud firlig-fud jalafäijad. Sügijene ülemimetiil-masßit oma kiirelt waheldurba tempe-ratuuriga ja ajufife päifeßepaisfega pafub ideaalfet „waheldumõhuvanni“, mis annab parima wõimalufe faras-tumifets. Ainult: fõõjalt rüetuda, et mitte farastufe ajemel külmetushaigusß fõju taaja tuua.

Wääna lastekodu suurendamisel

Kehwemate laste juwets maale faat-mift hakataße meil üha enam propa-geerima ja jelleßts looma wastawaid wõimalufi.

Tänamu walmis Wäänas, kefet ilu-jat loodust nägus laste juwefodu, mis koosneb 4 hõõneßt. Rats neift on laste

elumajad ja eraldi majandushõõõ-ne ning fõõõgijaal. Rääsolewa aasta juwel wõimaldus neisße hõõõneisße paigutada 300 last. Kawafufel on lastefodus hõõõneßte arwu suurendada nii, et sinna oleßs wõimalift paigutada kuni 1000 last.

Õhuaukudest ja õhu- wahetusest kortereis

Möödne elamufuutuur nõuab, et igas ruumis peaks olema sisselas-
tawasta õhu ja väljalas-
tawasta õhu jaotus. Ei saa püstitada
aldisatutud nõudeid nende õhuaukude
juurde ega nende asetuse kohta.

Õhuaukude peavad olema paiguta-
tud nii, et nad võimaldaksid õhul
õhu liikumist foku ruumis. Suuremate
ruumide ventileerimiseks on vajaline,
et õhuauke oleks mitu, nii õhu sisse-
laste kui ka väljalas-
tawasta õhu jaotus. Väljalas-
tawasta õhu peavad olema sama juured kui
sisselastawasta õhu.

Meie elamute juures leidub õhuauke
weel wähke, ja kui neid mõnematel ajal
püstitatud elamutes on, siis ainult
üks. See on asetatud enamasti lae lähedale
ja talwel funktsioneerib see väl-
jalas-
tawastana, suwel sisse-
lastawastana. Seejuurest õhuauk võib talwel olla isegi
ebasoojitatav, kuna ta tõstab neutraalse
siooni kõrgele ja selle tagajärjel
on seinad külmemad kui tavaliselt.

Õhuaukude peavad olema kaitstud
mingiluguse võre või muu kaitse-
deldisega, mis mitte ainult ei takista
vihma ja lume ruumidesse sattumist,
waid mis takistawad ka liiga tugevate
õhuvooluste tekitamist juhul, kui tuul
esse õhuauku poolt puhub. Wahetu-
wahel tuleb õhuauke puhastada, kuna
neisjuure koguneb tolmu ja prahti.

Palju on waideldud selle üle, kas sis-
se-
lastawasta õhu peavad asetsema ülal või
all. Lahendus on sel juhul määral
antud olukorrast. Näit. kui ruumi las-
taw õht on jõe ja väljalas-
tawasta õhu all, siis jõe õht tõuseb õhufo-
tohe üles ja õht pea kõrgele ei muutu oluliselt; kui aga
sisselastawasta õht on ülal, siis külma õht
jääb püsima siooni pörandale lähedusse.
Seejuurest ruumides muutuvad inimese jalad
peagi külma ja on eba-
mugaw tunne. Näib, et parima lahendus
on, kui sisse-
lastawasta õhu on ülal ja väljalas-
tawasta õhu jama seinas all.

Siin kohal jääb weel mainida pöran-
daaluse ruumi ventileerimist alusmüü-
risse ehitatud aukude kaudu. Kui alus-
müüris on ventileerimisauke küllal-
dajal hulgal, siis maapinna niiskus
ega gaasid ei saa mõjutada siseruumide
õhku. Ainult siin tuleb tähelepanu juh-
tada sellele, et need aukud on väga
headeks "usteks" rottidele ja hiirtele.
Et wältida rottide ja hiirte tungimist
pörandaalusesse ruumi, tuleb alus-

müüri õhuaukude ette asetada küllal-
dajal tihedad traatvõred, need wähen-
davad tuulistel ilmadel ka aukudest pu-
huma tuule kiirust.

Rüüteljeadeldised — õhuwahetu- se joo- dustajad.

Samuti kui kaminade ja ahjude
korstnad eemaldawad põlemisgaasid ja
juustu, wõiwad nad eemaldada ka ruu-
midest halba õhku. Tõmbus korstnates
toimub Jamadel põhimõtetel kui joo-
juseline õhuwahetus — tuum õht
on märkja kergem kui külm õht ja tõu-
seb kiirelt ülespoole.

"Tõmbus" kaminas, ahjude ja
muudes küttetolletes on nii suur, et
tõmbab endaga ruumidest kaasa ka juu-
red hulga õhku. Ruumides teib —
tõmbuse tugevusest olenewalt — ala-
rõht, mille tajandamisjuure ruumides lei-
duwate õhuaukudest, uste ja atende
pragudest, läbi pörandale ja seinte tun-
gib ruumidesse wälisõhku. Nii toimub
ahjude kudemisel jageli üsna rahuldaw
õhuwahetus.

Et ahjud kaitse talwel küttesel
ford päewas, siis õhuwahetus ahjude
taasabil toimub ka waid lühikest aega
— suwel langeb seejuure õhuwahetu-
sus üldse ära. Seepärast ei tule ahjud
üldiselt suurt tõne alla õhuwahetu-
seadeldistena, pealegi ventilaatorid
ahju taasabil omab mõningaid war-
julist, mis selle wäärtust tunduwalt
wähendab (wärske õhu juurdeoolu
kontrollimatus, neutraalse siooni kõr-
gele nihkumine ja selle järelolusena kül-
mad õhuvoolud seinte lähedal).

Rahuldawate tulemustega on korst-
na tõmbust kasutatud ventilaatoriteks
jaal, kus õhuaukude on ühendatud korst-
naga. Sel wiisil saawutatasse enam-
wähem pidawat õhu äratõmbust, eriti
külmetatel aastaaegadel. Siin peab
aga silmas pidama, et õhuaukude ei
oleks mitte õhufühenduses juustuturi
enejega, sest siis wõib teatud juhtudel
juust korstnast ruumidesse tungida.
Korstna külge wõi — weel parem —
korstna sissejuure peab ehitama eriti
õhuwahetu-
se otstarbeks ettenähtud
õhutoru wõi lõõr. Et wältida heli eda-
litungimist ühest korterist teise, peab
õhuauku ühendama erisõruga, mis
awaneb ühisjuure õhutorusse 1—2
meetrit ülalpool korteri lage.

Tubiseid korralike aiasteede rajamiseks ja rohukaswu takistamiseks

Aia ajutamisel on juure tähtsusega
teed, mis esmajoones ära tähendatakse.
Puuduwad wanas aias korralikud
teed, wõib neid luua wõi ümber kor-
raldada, et nad vastaksid aja nõuetele.
Teid aeda on tarwis jelleks, et oleks
tergendatud liikumine, et oleks wõi-
malist tarbetorral hobustega wedu toi-
metada ja et aed wõidaks nägusjuure.

Peate, mis jaotab aia harilikult
mitmesse osja, peaks olema kuni 2 1/2
meetrit lai, kus oleks võimalik hobu-
sefoormaga liikuda, kuna kõrwalteede
laius olgu 1,25—1,50 m, nii et seal
võimalduks tõndida kõrwti tahel ini-
meisel.

See rajamisel peab silmas pidama,
et teed jaotaksid wastupidawad ja et nad
ei rohtuks tergesti. Harilikult on tee
maapinnast meidi madalam, et üleliig-
ne wesi peenarde wahelt walguks tee
äärtele. Tee olgu kusest kergem ning
kumer, alaneb äärte poole, et wih-
mawesi teele ei tekitaks lomppe. Tawa-
liselt on laiem tee kusest pool jalga
kergem kui ääred ja kusest tee kuni 5
cm.

Teede tegemisel kaswatasse muld tee
kohalt 1 1/2—2 jala sügawusest wälja,
täidetasse kraaw jaolt munafiwide,
tellistiwide wõi paetiwifiwidega, mille

wahel riputatasse kruusa, ja tambu-
tasse nuiaga (weega niisutades) finni.
Selle peale tuleb jämedam kruusajuh-
t, mis jamuti weega niisutades finni
tambutasse, ja üsna peale tuleb peenem
kruusajuh-
t wõi jame liiw.

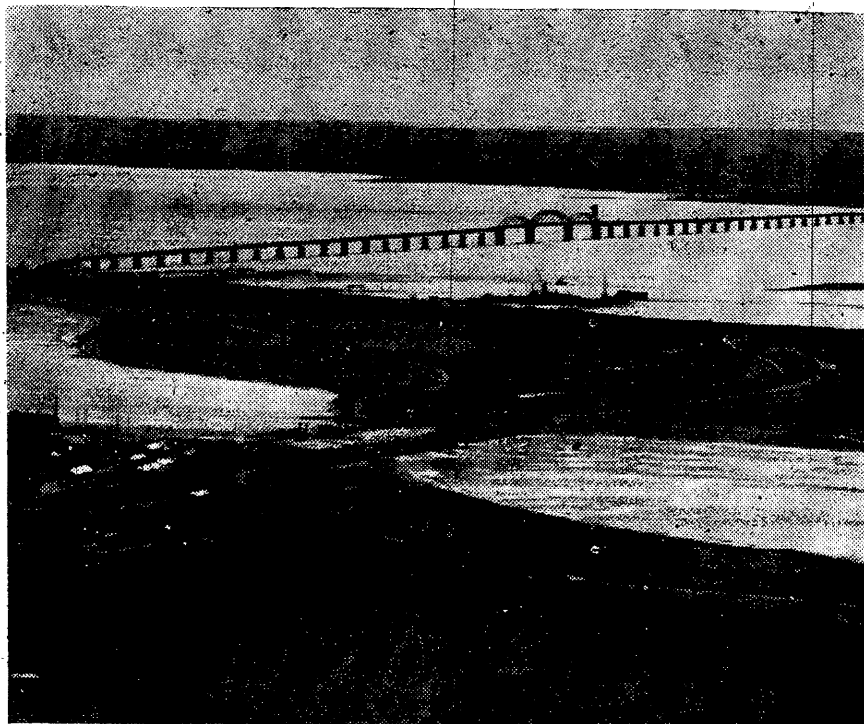
Sellist walmistatud teed juhivad
hästi üleliigse wee ära ega kaswata
nii tergesti rohtu. Teeääred rajatasse
nööri abil sirgete ja wõõrdatasse joo-
witorral kiwidega, et teele ei walguks
mulda, mis joodustab rohu kaswamist.

Ruudast takistada rohu kaswamist teel?

Kui aiasteed sügisel jäärajast rajatud,
on suwel tarwis hoolitseda selle eest, et
neile ei kaswaks rohtu. Lühisaim wa-
hend siin on soolawesi. Range soola-
weega tasmene mõjub rohukaswule
hulka aega takistawalt.

Parem on kustutamata lubi. Wõe-
tasse umbes 5 l wee kohta 3/4 kg kus-
tutamata tupja ja 50 gr wäwelihapet.
Almetatud ained jufatatakse wees ja
freedetasse katlas ford läbi. Saadud we-
delituga kasutatakse teid ja muid kof-
ti, kusest tähetasse eemaldada rohtu. See
wahend mõjub mitmeks aastaks.

Weel wõib wee hulka lisada raua-
witriooli ja wäwelihapet, millega tasm-
misel rohi taob.

Maailma pifim jild Saanis.

Tarwitajateühisus «Tarbija» tegewus laieneb

Awati uus nägus kauplus

Tarwitajateühisus «Tarbija» awas
Tallinnas oma 20-da koloniaalkauplu-
se, mille awamisest oli kusest oja
wõtma ka ajakirjanduse esindajaid.

Näib, et «Tarbija», peale wäärtus-
liku tauba pakumise, on hakanud rõh-
tu paneima ka kauplusruumide sisse-
juure nägusjuure tõstmisele. Ajakirjanikele
näidatud wiies wiimajel ajal awatud
äris wõis kusest märgata, et äride si-
semisjuure kaunistamisjuure ja otstaston-
nale hõljamats kaupade jermeweringuts
on kaupad asetatud otstastbekalt ja nä-
gusjuure wiitriinide alla.

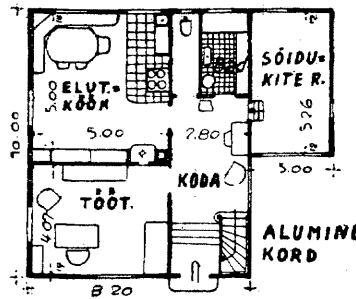
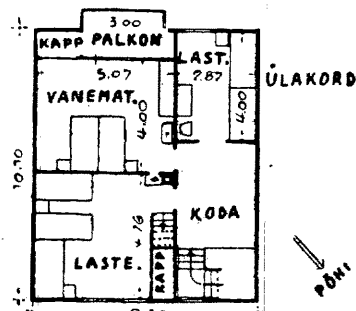
Wiimajena awatud kauplus Wiima-
taia- ja Kentmanni tän. nurgal jatab
igafi meeldima mulje. Rahulifus toonis

õliwäritatud seinad, millel ajatohas-
te seadeldistega kaspuumineerist riin-
lid ning wiitriinid, jatab otstastonnale
puhta, koduse mulje.

Tarwitajateühisus «Tarbija» ajutafi
1916. a. Tegewus on järjekindlalt juu-
renenud. Praegu kuulub ühisjuure liit-
mestonda üle 3 500 kodaniku kusest
rahwatihidest.

Kaupluste juures töötawad kauplus-
te nõufogud ja naisringid. Kusest juhatas
on kolmeliikmeline. Audisena matjab
«Tarbija» oma jurma läbi lahtunud
liitmete omastele matstetotufi. Nii on
1936. a. wõrdlemisjuure juure summa toe-
tuste matstisjuure ära tulunud.

Uheperekonnaelamu

Rahetordse uheperekonnaelamu plaan.
Põhipindala 82 m² (ilma joidutite
ruumita). Rubatuur 654 m³.

Alumine ford: Suur koot-elutuba
juure tapiga mitmefugusjuure otstastbek.
Eestoda, kootuba, wannituba, klojett.
Teine ford: 3 magamistuba, awar
palkon.

Toiduretsept

Küpsetatud munad

Omeletipannile asetada 2 ümmargust
suiawilju, lähimööduga 10 cm. 2 munawal-
get lüüakse kõwaks wahuks ja pritsitakse
seda suiawilude äärtele, keskele asetatakse
gale 1 munakollane. Küpsetada wõi tulises
ahjus.

Jaapani salat

125 gr karotte kuupideks lõigata, sa-
muti 100 gr rohelist ube, 100 gr lillekap-
sest. Kõik pehmeks keeta, 50 gr keedetud
kartulitükke ja üks toores, katkilõigatud to-
mat juure lisada. Jahutada. Segada 1/16
l äädika ja majoneesiga.

Õunakreem

1/4 kg õunu 1/4 l weega pehmeks keeta,
läbi sõela suruda, 1 1/2 lehte walget kalaliimi
ja 1/2 lehte punast kalaliimi. leotatult kuu-
ma sega hulka segada, lisada 50 gr suhk-
rut ja 1 supilusikatäis sidrunimahla. Las-
tekse klaasnõus terduda. Soowi korral kau-
nistada pealt wahukoorega.

Kanaariajook

1 munakollane suhkruga ja paksu marja-
mahlaga (vaarika- wõi maasikamahl) hästi
hõõruda ja niipalju külma piima wõi koort
juure lüüa, et klaas täis saab.

Maitsev seafilee

1/2—1 kg seafileed lõikuda ristikiudu ja
kloppida lihawasaraga mõlemalt poolt, ri-
putada soola ja pipraga. Kasta munapiima
ja riivsaia, misjärele praadida kuumas
wõi raswas mõlemalt poolt helepruuniks.
Praerasvale lisada juure 1 spl. jahu,
1 hakitud sibul ja 2—3 viilu kuupideks lõi-
gatud suitsuliha. Pruunistada kergelt. Li-
sandada lihaleent wõi wett ja 1—2 spl. ha-
pukoort. Keeta läbi ja maitsestada soolaga.
Valada üle lihawilude ja lasta kinnikaetult
seista kuumas kohas 10—15 min. Süüa
scolasjes wees keedetud kartulitega.

Heeringas õunte ja sibulatega

Heeringat leotada 10—15 tundi, puhastada
nahast ja luist ning asetada lamedale
vaagnale pikutipoolitult. Kastmeks lõi-
kuda sibulad ringikujuliseks ja hapumagus
õun õhukesteks viiludeks, mis segada ha-
pukoorega, kuhu lisatud õige wähe suhkrut
ja pipart. Valada kõik üle heeringate ja
lasta seista. Anda lauale kuumade kartu-
litega.

Rahvas punase laua ees

Rahvuskogu valimiste päevilt

Rahvuskogu valimistel ei olnud valimisi kõigis valimisringkonnas. Aga ringkondades, kus nad olid, oli võistlus suur ja grupid kasutasid vastaskandidaadi läbikukutamiseks väga mitmesuguseid võtteid, milliste lahendamine mitmel puhul sündis hiljem kohtulaua ees.

Alles neil päevil oli kaks asja kohtu lahendada. Asjad algasid küll juba kohe valimiste järele, kuid venisid tunnistajate ülekulamise tõttu.

Nehatu kandis võistlesid vandeadvokaadid Kustav Kurg ja Vladimir Roopere, eksminister. Rahvuskogu liikmeks sai Kurg, kuna Roopere kukkus läbi.

Oma läbikukkumise pani Roopere vastasvoolu ebaasuste valimisvõtte arvele. Nehatu mees Juhan Püümet (Püümann) oli valimiste ajal levitanud jutte, et Roopere, olles ülemaalise Noorsoo Ühingu

juhtiv tegelane, on omastanud 2000 krooni ühingu raha. Sellepärast meest, kes on seltskondliku organisatsiooni raha omastanud, ei saa usaldada ja ei või valida kõrge kogu liikmeks.

Roopere võitis Püümetsa laimamise pärast vastutusele. Püümet tunnistas ennast süüdi, seletades, et ta laimujutte ajanud eksikombel.

Jaoskonnakohtunik mõistis Püümetsa kaheks nädalaks vangimajja.

Püümet andis edasikaebuse ringkonnakohtu 2-astmele, paludes karistust määrata tingimusi. Ringkonnakohtus aga kinnitas jaoskonnakohtu otsuse.

Teine Nehatu-kandi mees, Johannes Lagle oli valimiste ajal oma tuttavatele jutustanud, et Roopere on tegev salapiiriruse-veos.

Jaoskonnakohtunik leidis, et ka see jutt Roopere kohta ei ole õige, ja mõistis Lagle kaheks nädalaks vangimajja.

Klombitud paekivi ehitusmaterjalina hoonete välisseintes

Väinud aastal valmis Vasmäel algkoolihoone, mis valmistatud klombitud paekivist. See oli amaliife hoonete juures esimesi tšestufu paekivi tarvitamisel välisseintes. Kuna paekivi leidub meil Vasmäel ja lähemas ümbruses rohkesti ja tšestufuadavuse tõttu on ta võrdlemisi odav, siis võib eeldada paekivi rohket tarvitamist välisseintes.

Kunib, et linna koolivalitsusel ongi juba järele kaalutud, Vasmäe koolimaja järgnes nüüd naistestefooli hoone Tõnismäel, mis samuti ehitatud paekivist välisseintega.

Senised kogemused näitavad, et paekivi välisseintena fäidab rahuldavalt oma ülesannet. Hoone fäsewoodrina tšestufatšef tellistivi. Paekivi iga

välisseintena on piff ja ilmasfufuolud ei põhjusta paekivist faina juures juuremaid remonte ega fufufufu, nagu teiste välisseintena juures.

Linna uue püüfima välisseintena tšestufatšef jamufi klombitud paekivi. Mõifelt tunneb, nagu feda tšefendas ta linnaõnufi P. Gifalt, et paekivi fufuneb meil rahmufifufu omapära väljendama. Ehitusmaterjaliks. Efi-joones näib paekivi välisseinte fatteda läbi lõõmat juuremate amalife hoonete juures. Erachitafad ei ole fef alal feinud feni nimefamizmäärfeid tšestufufi, fuid feda võib loota lähemas fufefufus, fui on põhjalifumalt fefgunud paekivi omadufed ja vafufufidavus.

Raadio

Laupäeval, 16. oktoobril. 7.00 äratusmäng. 7.05 võimlemine. 7.20 päevauudiseid. 7.25 hommikukontsert heliplaadidelt. 8.10 jumalateenistus Jaani kirikust. 8.30 turuteade. 13.00–13.40 kooliraadio. Hõimupäev. Aktuse ülekanne Helsingist ja Tallinnast. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 Karl Jungerman: maailmavaade ja müstika. 18.30 eesti helitööd. RR orkester, juh.

R. Kull. 19.30 järgneva nädala saatekava. 19.40 päevauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 meeleolulaule. Valetine Kask (alt). 20.25 välispoliitiline ringvaade — A. Randalu. 20.45 vana tantsumuusikat. 21.35 lugemistund. Hugo Laur esitab August Mälu jutu lindudest „Kustumatu sõprus“. 22.05 moodsat tantsumuusikat „Estonia“ valgest saalist. (John Pori orkester). 22.55 päevauudiseid.

Pühapäeval, 17. okt. 8.30 äratusmäng. 8.35 võimlemine. 9.05 hommikukontsert heliplaadidelt. 9.55 Tallinn: Jumalateenistus Toomkirikust. Teenib Pauluse koguduse õp. R. Uhke. 10.00 Tartu: Jumalateenistus

Peetri kirikust. Teenib õp. J. Taul. 12.00 tšellosoolod. August Karjus. 12.30 põllutöökoja karusloomade eriteadlane agr. A. Albert: Nertsid kasvatamisest. 13.00 põllumajanduslikke teateid. 13.10–14.00 lõunane kontsert heliplaadidelt. 16.50 helipl. ja reklaami. 17.00 kella 5-tee muusika „Gloria“ 17.50 Helmi Mäelo: reisivesteid Amerikast V. Nelja tuhande naise kongress (Tartust). 18.20 lõbus pühapäeva-õhtu. Kirev, muusikaline eeskava. 19.00 Shakespeareri „Romeo ja Julia“ muusikas. RR orkestri kontsert, juh. R. Kull. 19.45 soololaule. L. Rebane (sopran). 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 muusikaline grotesk ja huumor. RR orkester, juh. R. Kull. 20.45 Heino Mikkin: Tänavuste jalgpalli-esivõistluste bilanss. 21.15 vanu meeldivaid tantsumuusikaid. Vana tantsumuusika. 21.45 autoritund. Mait Metsanurk loeb oma ilmutumisel olevast romaanist „Kutsutud ja seatud“. 22.15 tantsides uude nädalasse. Moodne tantsumuusika „Gloria“. 22.55 päevauudiseid ja sporditeateid.

Esmaspäeval, 18. oktoobril. 7.00 äratusmäng. 7.05 võimlemine. 7.20 päevauudiseid. 7.25 hommikukontsert heliplaadidelt. 8.10 hommikupalvus Jaani kirikust — kand. mag. L. Teder. 8.30 Tallinn: Turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 mandoliinimuusika. Kirillovi mandolinistid. 18.30 inglise keele tund algajatele — mag. J. Silvet (Tartust). 19.00 soovikontsert heliplaadidelt. 19.35 nime eestistamise viisiminit. 19.40 päevauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. 20.05 Tšehhi klaverimuusika. Elsa Aveston. 20.30 RR direktori ins. F. Olbrei raadiovestlus. 20.55 puhkpillimuusika. Tallinna garnisoni orkester, juh. kpt. H. Luhari. Artur Kappi ja tema õpilaste helitööd. 21.40 siandus-mesindusõuannet. 21.55 seletus järgneva kontserdi kohta. 22.00 Itaalia Euroopa-kontsert „Palestiinast Cimarosani“. 23.00 päevauudiseid.

Teisipäeval, 19. oktoobril. 7.00 äratusmäng. 7.05 võimlemine. 7.20 päevauudiseid. 7.25 hommikukontsert heliplaadidelt. 8.10 hommikupalvus Jaani kirikust — praost A. Grünberg. 8.30 turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 lastetund. Katke K. A. Hindrey jutust „Värvimeistrid“. 18.30 prantsuse keele tund — mag. K. Kann. 19.00 kohvikumuusika. Kohvik „Kultase“ kapell. 19.40 päevauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. 20.05 viisiminit tervisele — dr. med. M. Kask (Tartust). 20.10 ksilofonisoosid. Wolfgang Pachla. 20.30 Voldemar Mettus: „Ma loen silmist“ (Silmast ja pilgust). 21.00 ajaviitemuusika. RR orkester, juh. F. Nikolai. 21.55 aktuaalne veerandtund. 22.10 kirikumuusika-õhtu (Toomkirikust). 22.55 päevauudiseid. 23.00 esperantokeelne nädalakroonika.

Kolmapäeval, 20. oktoobril. 7.00 äratusmäng. 7.05 võimlemine. 7.20 päevauud. 7.25 hommikukontsert heliplaadidelt. 8.10 hommikupalvus Jaani kirikust — õp. Voolaid. 8.30 Tallinn: Turuteade. 17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 Gustav Ränk: Meie kodukultuuri kriis. (Eesti Rahva Muuseumi loeng) Tartust). 18.30 instrumentalkontsert (III). Mozart: klaverikontsert

B-duur (Allegro-Larghetto-Allegro). 19.15 majanduslik ringvaade — toimetaja L. Grandberg. 19.30 Schoneherr: Austria külatantse — orkester (heliplaat). 19.40 päevauudiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. 20.05 valsse viiulil. (Heliplaadid). 20.25 põllutöökoja talukor-rastuse nõunik V. Ojamaa: Mida oleks meie põllumehel Lääne-Euroopast õppida. 20.55 põllumajanduslikke teateid. 21.10 mälestusi süvest. (Heliplaadid). 21.35 lastevanemate veerandtund. O. Ploompuu van Nest: Kasvatamisest korrale. 21.50 Puccini-kontsert. RR orkester, Marta Runge (sopran) ja Martin Taras (tenor). Juh. F. Nikolai. 22.55 päevauudiseid.

Teater

Teater

„Estonia“

Laupäeval, 16. okt. fl. 1/28 õ. hari-life hindadega operett „Tatra tüdruk“. Pühapäeval, fl. 1/23 päeval alandatud hindadega O. Puccini ooper „Boheem“. Õhtul fl. 1/28 esiefenduseks S. Raudsepa komöödia „Mees, talle täies on frumbid“.

Eesti Draamateater

Laupäeval, 16. okt. fl. 1/28 õhtul „Daam tameeliatega“. Pühapäeval, tell 1/23 päeval noorsooteater. Nufufendus. Õhtul 1/28 „Daam tameeliatega“.

Töölister

Laupäeval, tell 1/28 õhtul „Mehe tšufeluu“. Pühapäeval tell 1/23 päeval üldhindadega „Õifefv meri“. Õhtul tell 1/28 „Mefjalife rada“.

Ratju

Leo Glezafi palufi fofdi arsfide orfeftri poolt, mis fofnes ainult arsfideft, efineda ühel heatefegval fontfjer-dil fahe aariaga. Glezaf mafas pal-vele järgmife firjaga:

„Kõrgestiaustatuf!“

Südmfitem fänu feie meelitama etfepanefu eefi. Seflefamel aga, ef lasta end arsfide orfeftril faafa, lafef-fin ma meefjamini mõnel muufifa-mehel oma pimefoole välja lõigata.

Teie Leo Glezaf.

Väljaandja: Tallinna Majaomanikkude Selts.

Vastutav toimetaja: A. N i r i.

Müüa

Nõmmel suurem päriskrunt Vabaduse pst. ligikal. Teatada slt. „Krun“.

Saksa keele

konversatsioon, tõlge, kooli kava. Rüüti 2–5 kella 8–12 ja 3–7. Tel. 433–86.

Korteriotsimised

Mehaaniline kivitööstus vajab

tööstusruumi,

umb. 100 m². Võib olla kergem ehitus hooil. Teatada slt. „Kivitööstus“ all.

3-liikmeline lasteta perekond soovib 3- ehk 2-toalist

korterit.

Kuuüür kuni 70 kr. On nõus aasta üüri ette maksta. Teatada slt. „R“ all.

Lasteta intel. perekond soovib

1–3 toalist korterit

ehk omanikuks suuremale korterile. Kuuüür kuni 50 kr. Teatada slt. „A. V.“ all.

Vajan 6–7-toalist korralikku korterit, vanni ja kõigi mugavustega. Teatada telef. nr. 445–86.

Korteri-pakkumised

1. jaoskond.

Tõllu 10–11. 2 tuba, köök, esik, III kord, elekter, vesi ja kloset kort., üldvann.

Majaomanikud!

Lastes meie poolt ära vedada pühkmed, võite kaotada oma hooilt haiseva pühkmekasti ja sellega ühes ka rotid ja kärbsed

Kinnised pühkme-anumad. 1–6 korda nädalas tühjendamine. Alates kr. 1.50 kuus

Tallinna pühkmeveo ettevõte

„Sanitas“

Pärnu mnt. 6. Tel. 449-17

Avatud uus

Vase- ja plekitööstus „RÄVAS“

Sakala 17. Telef. 453-74.

Eriala: plekk-katuste katmine, igasugused vase- ja plekitööd tellimise peale ja autokorred jne. parandus. Töö vilunud meistri juhtimisel. Hinnad soodsad.

4. jaoskond.

Jahu 7–2. 3 tuba, köök, II kord, elekter, vesi ja kloset kojas, üür Kr. 34. Kindlas ametis isikutele.

5. jaoskond.

Lillekülas. 1 tuba pliidiga, I kord, petr., vesi õues, kloset kojas. Teateid saab Kaupmehe 5, juuksetööst.

NÕMMEL

Kevade 27, tel. 515–80. 3 tuba, köök, veranda (uues majas), elekter, vesi ja kloset kojas. 6 min. tee omnib. peatuselt.

Üksikud toad.

Alberti, Pelgulinna, 18-a–1. Mõõblika tuba (I kord, elekt.) ära anda üksikule härrale.

Falkpargi 2. Küsida kingsepä-tööst. Mõõbl. tuba ära anda kindlas ametis käijale meester.

Girgenoni 22–9. Kaks korralikku noormeest võib kaasüüriliseks tulla.

Heeringa 15–15. Korralikku korterikaaslast vaja üksiku nais-terahva juure.

Jõe 7–6. Kaasüüriliseks võib tulla ametiskäija tütarlaps.

Kirjad saata „P. T.“ talitusse „Tuba Tõnismäe lähedal.“ Möbl.,

Värv id, värnits, tapeedid

ja igasugused maalritarbed T.-U.

MAJA

Estonia p. 25.

Uusi tapeedi-mustreid Belglast kohale jõudnud.

erasissek., soe tuba uues majas ära anda intelligentsale härrale.

Kodu 21–9, tuba kõõgi tarvitusega välja anda. Näha õhtul peale kella 6-t.

Kopli 34–4. Ilus, päikesekül-lane, erasissekäiguga, mõõblika tuba üksikule ametiskäijale härrale ära anda.

Lennuki 14–2. Kaasüüriliseks võib tulla ametiskäija preili.

Luha 9–4, sissekäik Kesk-Ameerikast. Kaasüüriliseks üksiku juure võib tulla korral. kindlas teenist. meester. Näha kl. 4–10 õht.

Hambaarst

Marta Poljak

Hamba- ja suuhaigused, kunsthambad.

Uus t. 20–7, telef. 441-73.

Vastuvõtmine kella 10–1 ja 1/2–7.

Majaomanikkude Seltsi liikmetele vastuvõtmine alandatud tariifiga.

Pesurulle,

kergeft vändast aetavaid, mitmes suuruses müüa

Pärnu mnt. 70

Lutheri 1–10. Üksiku proua juure võib korterikaaslasteks tulla puhtas ametiskäija, korralik tütarlaps. Võib ka omaette ruumi saada, ilma kõõgi tarvitusega.

Narva 31, majaom. Suur, möbl. tuba, kahe aknaga, erasissek, välja üürida.

Soo 7–5. Naister. võib kaasüüriliseks tulla (keldrikord). Näha p. kl. 6 õht.

Uus Tatari 2-a–6. Erasissek. möbl. tuba ära anda kütte ja valgust. üksikule isikule.

Volta tän. 34–13. Kindlas teenistuses käija meesterahvas, võib ka kaks olla, saab erasissekäiguga omaette toa.

Kuulutage Pealinna Teatajas